

KP par aizliegtu vienošanos soda Samsung tehnikas izplatītājus sods kopumā Ls 6 622 635 apmērā

Publicēts: 10.11.2009.

[Pārkāpumu un pierādījumu piemēri](#)

30.oktobrī Konkurences padome (KP) pieņēma lēmumu, ar kuru konstatēja Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Latvijas Konkurences likuma pārkāpumu – aizliegtu vienošanos starp pieciem uzņēmumiem, kas izplata Samsung Electronics Co. Ltd. ražoto tehniku. Uzņēmumiem uzlikts naudas sods kopumā Ls 6 622 635 apmērā, kā arī tiesiskais pienākums izstrādāt un ieviest korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus.

KP konstatēja, ka 2007. un 2008.gadā Samsung tehnikas ražotāja pārstāve Baltijas valstīs, SIA „Samsung Electronics Baltics”, un lielākie tās preču izplatītāji Latvijas teritorijā – SIA „RD Elektroniks”, SIA „PROKS”, SIA „ELKOR TRADE” un SIA „ROTA un K” (toreiz „TehnoLand” veikalu tīkla īpašniece) piedalījušies slepenās saskaņotās darbībās, kas vērstas uz tirgu sadali, brīvas tirdzniecības ierobežošanu un noteikta cenu līmeņa ieviešanu un uzturēšanu Samsung precēm.

Minētie uzņēmumi apzināti piedalījušies Samsung preču pārdošanas cenu noteikšanā (fiksēšanā) sev vēlāmā līmenī, garantējot sev augstākus ieņēmumus uz patērētāju rēķina, kas par šīm precēm maksāja dārgāk nekā tas būtu normālas konkurences apstākļos. Šīs cenas uzņēmumi uzspieduši interneta veikaliem, kas tirgo konkrēto tehniku, tādējādi pēc būtības likvidējot vai katrā ziņā būtiski ierobežojot izplatītāju un interneta veikalu savstarpējo konkurenci.

Šie uzņēmumi arī ieviesa kontroles pasākumus un īstenoja vai draudēja īstenot sankcijas pret interneta veikaliem, kas fiksētās cenas neievēroja. Sankcijas izpaudās, piemēram, kā atteikums pārdot Samsung tehniku (tādējādi kavējot interneta veikalu uzņēmējdarbību) vai atteikums veikt tās garantijas remontu.

Vienlaikus KP konstatēja, ka pārdošanas līgumos ar tehnikas vairumtirgotājiem SIA „Samsung Electronics Baltics” iekļāvusi teritoriālus preču pārdošanas ierobežojumus, aizliedzot bez SIA „Samsung Electronics Baltics” atļaujas tirgot konkrētas preces ārpus līgumā noteiktās teritorijas. Nepieļaujot paralēlo importu Baltijas valstīs, tika likvidēta konkurence, kas varētu samazināt cenas.

Savu ietekmi tirgū SIA „Samsung Electronics Baltics” nodrošināja, ieviešot nosacījumu, ka garantijas remonts tās tirgotajai teknikai pieejams tikai tajā reģionā, kurā tehnika iegādāta. KP atzina, ka šāda rīcība ir tiešā veidā vērsta uz tirgu sadali un preču plūsmu kontroli, tādējādi kaitējot patērētāju interesēm.

Tādējādi konstatētā aizliegtā vienošanās izpaudusies gan vertikālā līmenī starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un tās preču izplatītājiem, gan kā karteļa vienošanās horizontālā līmenī – starp vairumtirgotājiem SIA „RD Elektroniks”, SIA „PROKS”, SIA „ELKOR TRADE” un SIA „ROTA un K”, kas vienlaicīgi ir arī tiešie konkurenti.

SIA „Samsung Electronics Baltics” kā pārkāpuma iniciatoram uzlikts naudas sods Ls 4 099 942,75 apmērā, bet pārkāpumā iesaistītajiem vairumtirgotājiem Ls 1 442 524,54 (SIA „RD Elektroniks”), Ls 267 529,53 (SIA „PROKS”), Ls 541 920,38 (SIA „ELKOR TRADE”) un Ls 270 718,07 (SIA „ROTA un K”) apmērā.

Ievērojamie naudas sodi tika noteikti procentos no komersantu pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, kā arī ņemot vērā, ka izdarītais ir sevišķi smags konkurences tiesību pārkāpums, kas turklāt izraisījis būtiskas sekas.

Tā kā pārkāpuma rezultātā Samsung preču pircēji par iegādātajām precēm pārmaksājuši, Konkurences padome aicina patērētājus un jo īpaši patērētāju tiesību aizsardzības nevalstiskās organizācijas vērsties pie pakāpumā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem, prasot atlīdzināt radušos zaudējumus, kā arī pašus pārkāpumu izdarījušos tirgus dalībniekus brīvprātīgi izstrādāt sistēmu patērētājiem

nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai, tādējādi mazinot izdarītā pārkāpuma sekas, kas, ņemot vērā kopējo iespējamo zaudējumu apjomu, ir uzskatāmas par būtiskām.

 [Lēmuma teksts](#)

Informācija par lecieības programmu:

Konkrētās pārkāpuma lietas kontekstā KP vērs tirgus dalībnieku un juridisko konsultāciju sniedzēju uzmanību un aicina izmantot to, ka Latvijas konkurences tiesībās paredzēta lecieība programma (līdzīgas programmas darbojas arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs).

Saskaņā ar lecieības programmas noteikumiem horizontālās karteļa vienošanās (vienošanās par konkurences kavēšanu, ierobežošanu, deformēšanu konkurējošu tirgus dalībnieku starpā) dalībnieks var tikt pilnībā atbrīvots no naudas soda, kas karteļa vienošanās gadījumā var sasniegt pat 10% no iepriekšēja finanšu gada neto apgrozījuma, ja tas sadarbojas ar Konkurences padomi, pirms iestāde uzsākusi attiecīgā pārkāpuma izmeklēšanu.

Karteļa dalībnieks, kurš nevar pretendēt uz atbrīvojumu no naudas soda, tomēr sadarbojas ar Konkurences padomi, var iesniegt pieteikumu par naudas soda samazinājumu par līdz pat 50 %.

lecieības programmas nosacījumi definēti 2008.gada 29.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem”

Informācija par patērētāju interešu aizstāvību:

Tirgus dalībnieku kopīgi radītā sistēma interneta veikalu saimnieciskās darbības ietekmēšanai attiecībā uz Samsung preču tirdzniecību, liedzot vai traucējot tiem brīvi noteikt pārdošanas cenas, būtiski ierobežoja izplatītāju un interneta veikalu savstarpējo konkurenci un attiecīgi arī labumu, ko no patiesas konkurences apstākļos noteiktām cenām varētu gūt gala patērētājs. Tādējādi aizliegtās vienošanās rezultātā tika ietekmētas visu Samsung preču (it īpaši Samsung televizoru) pircēju intereses, jo viņi par iegādātajām precēm pārmaksāja.

Kopš 2008.gada 16.apriļa Konkurences likumā skaidri paredzētas tiesības uz Konkurences likuma pārkāpuma rezultātā radušos zaudējumu atlīdzību jebkurām personām, tai skaitā arī galapatērētājiem (līdz tam likums tikai paredzēja, ka pārkāpējs sedz zaudējumus citiem tirgus dalībniekam vai līguma pusei), līdz ar to Konkurences padome aicina patērētājus vērsties pie pakāpumā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem, prasot atlīdzināt radušos zaudējumus.

Tāpat Konkurences padome aicina patērētāju tiesību aizsardzības nevalstiskās organizācijas aktīvi iesaistīties patērētāju interešu aizstāvībā, nepieciešamības gadījumā uzņemoties pārstāvēt patērētāju intereses tiesā.

Ņemot vērā, ka precīza zaudējumu noteikšana šādās lietās var būt diezgan apgrūtināša un sarežģīta, tādējādi neveicinot motivāciju vērsties tiesā pret Konkurences likuma pārkāpējiem ar prasību par zaudējumu atlīdzību, Konkurences likumā noteikts, ka pēc prasītāja lūguma tiesa var noteikt zaudējumu atlīdzības apmēru pēc saviem ieskatiem. Atbilstoši Civillikuma 5.pantam tas nozīmē, ka šādā gadījumā tiesnesim jāspriež lieta pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

Līdz šim par visvairāk patērētājus ietekmējošo konkurences tiesību pārkāpumu varēja uzskatīt AS "Balticovo" un vēl desmit mazāku olu ražotāju karteļa vienošanos par olu mazumtirdzniecības cenām, kas tika konstatēta ar Konkurences padomes 2004.gada 20.decembra lēmumu Nr. E02-88

 [Lēmums Nr. E02-88](#)

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/kp-par-izliegtu-vienosanos-soda-samsung-tehnikas-izplatitajus-sods-kopuma-ls-6-622-635-apmera-0>